

Nr 77.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av visst avtal med Ronneby stad; given Stockholms slott den 11 februari 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 februari 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, fråga angående godkännande av visst avtal med Ronneby stad samt anför därvid följande.

I enlighet med 1942 års försvarsbeslut har Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1942 förordnat, att Blekinge flygflottilj skall förläggas till Bredåkra invid Ronneby.

I skrivelse den 16 december 1943 har *flygförvaltningen* underställt Kungl. Maj:ts prövning frågan om godkännande av, bland annat, ett mellan flygförvaltningen, å ena, och Ronneby stads drätselkammare, å andra sidan, under

förbehåll av Kungl. Maj:ts godkännande slutet avtal, dagtecknat den 14 september och den 14 oktober 1943, rörande stadens medverkan vid anskaffandet av bostäder för flottiljens personal. I anslutning härtill har flygförvaltningen anfört bland annat följande.

Flygförvaltningen hade låtit undersöka möjligheterna att bereda bostäder för flottiljens personal. Denna undersökning hade givit vid handen, att stor bostadsbrist för närvarande rådde såväl i det intill flottiljområdet belägna Kallinge samhälle som inom Ronneby stad. För personalen erforderliga bostäder måste därför nybyggas. Flygförvaltningen hade inlett förhandlingar med såväl Ronneby stad som Ronneby landskommun i syfte att söka erhålla kommunernas medverkan till uppförandet av erforderliga bostäder. Ronneby landskommun hade emellertid icke ansett sig kunna garantera uppförandet av några bostäder. Ronneby stad åter hade visat sig vara beredd att garantera hela bostadsbeståndet. Med hänsyn härtill syntes i enlighet med riktlinjerna i Kungl. Maj:ts proposition 1943:287 huvuddelen av för flottiljens personal erforderliga bostäder böra förläggas till Ronneby. I Kallinge syntes endast böra uppföras bostäder för den del av personalen, som på grund av sin tjänst oundgängligen måste bo i direkt anslutning till flottiljområdet, och dessa bostäder syntes böra uppföras genom statsverkets försorg. Förhandlingarna med Ronneby stad hade lett till det med staden slutna avtalet. Flygförvaltningen hemställde, att Kungl. Maj:t måtte godkänna avtalet.

Ifrågavarande avtal, vilket bilagts flygförvaltningens skrivelse, innehåller i huvudsak följande. Staden ikläder sig (§ 1) garanti för att lägenheter till ett antal som framgår av en i avtalet intagen sammanställning (tillhopa 189 eldstäder) skola finnas tillgängliga vid i sammanställningen angivna tidpunkter (tidigast den 1 oktober 1944) för tillgodoseende av bostadsbehovet för personalen vid Blekinge flygflottilj. Därjämte förbinder sig staden (§ 2) att, därest behov av ytterligare bostäder för personalen skulle uppkomma, medverka till fyllande av detta behov. Därest nybyggnad kräves för bostadsbehovets fyllande, skola nybyggnaderna uppföras i enlighet med av statens byggnadslånebyrå i samråd med flygförvaltningen lämnade anvisningar och betinga de hyror byrån prövar skäligen med hänsyn till gällande bestämmelser om tertiär- och tilläggsån (§ 4). Under förutsättning att lägenheterna äro färdigställda å de i sammanställningen angivna tiderna garanterar flygförvaltningen att fastighetsägarna under en tid av sex år, räknat från i sammanställningen angivna tillträdesdagar, erhålla de hyresbelopp som fastställts för lägenheterna (§ 5). Staden har vidare förbundit sig att utan kostnad för flygförvaltningen tillhandahålla slip- och tilläggsplats för högst fem flygflottiljen tillhörande motorbåtar (§ 7).

I skrivelse till flygförvaltningen den 6 december 1943 har försvarets bostadsanskaffningsnämnd avgivit yttrande i anledning av förenämnda förslag. Nämnden har framhållit, att antalet lägenheter, som skola anskaffas av staden, i huvudsak överensstämde med det bostadsbehov, som i nämndens skrivelse den 30 juni 1943 angående av försvarets utbyggnad föranlett bostadsbehov angivits för Ronneby (Bredåkra—Kallinge) och som beräknats kunna fyllas genom bostadsproduktion av andra än staten. Nämnden, som förutsatt att sådana dispositioner komme att träffas, att några förluster för kronan på grund

av bestämmelsen i § 5 i avtalet icke skulle behöva uppkomma eller att de i vart fall skulle kunna begränsas till ett minimum, har vidare anfört bland annat följande.

Enligt § 5 i avtalet hade husägarna erhållit garanti för hyresbeloppen, vilket innebure, att kronan stode risken för hyresförluster såväl på grund av att lägenheterna icke bleve uthyrda som på grund av att befintliga hyresgäster försummade att betala hyran. Önskvärt vore, att den i avtalet stipulerade garantin ändrades att endast avse garanti för att lägenheterna bleve uthyrda under en tid av sex år. Härigenom skulle kronan undgå att betala förluster för försummad hyresbetalning från befintliga hyresgäster. Det kunde eljest befaras, att valet av hyresgäster icke skedde med tillräcklig urskiljning, eftersom husägarna i vart fall hade garanti för hyresbeloppen.

I anledning av bostadsanskaffningsnämndens yttrande har *flygförvaltningen* anfört följande.

Av de förhandlingar, som föregått avtalet, hade framgått, att båda parter utgått från att lägenheterna skulle uthyras även till civila, därest ett tillräckligt antal hyresgäster tillhörande flygflottiljens personal icke skulle kunna erhållas. Enär stor bostadsbrist för närvarande rådde i Ronneby och det nuvarande bostadsbeståndet vore synnerligen föråldrat, syntes någon risk icke föreligga att ifrågavarande lägenheter skulle komma att stå outhyrda under sexårsperioden. Den i § 5 omförmälda garantin hade erhållit sin nuvarande utformning under hänsynstagande till de stora ekonomiska åtaganden, som staden iklätt sig på grund av avtalet, vilka åtaganden otvivelaktigt för en kommun av denna ringa storleksordning kunde komma att medföra avsevärda ekonomiska uppoffringar. Med hänsyn därtill hade staden ävenledes i det längsta påfordrat en tioårig garanti med i övrigt lika lydelse. Flygförvaltningen hade insett, att garantin i dess nuvarande lydelse under ogynnsamma omständigheter kunde komma att medföra vissa mindre förluster för statsverket, men hade med hänsyn till en rättvis avvägning mellan statens och stadens prestationer funnit skäligt, att statsverket iklädde sig dessa risker.

Verksamheten vid Blekinge flygflottilj avses planenligt skola påbörjas den 1 oktober 1944. En förutsättning härför är, att vid nämnda tidpunkt bostäder för flottiljens personal i erforderlig omfattning stå till buds. Enligt det med Ronneby stads drätselkammare under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande slutna avtalet har nu Ronneby stad garanterat, att erforderligt antal lägenheter skall uppföras (iordningställas) i staden. Därvid har emellertid staden å sin sida påfordrat en garanti av innebörd, att vederbörande fastighetsägare under en begränsad tidrymd erhåller de hyresbelopp, som statens byggnadslånebyrå prövar skäligen för här avsedda lägenheter.

För egen del finner jag det i och för sig icke tillfredsställande, att statsverket ikläder sig en hyresgaranti av avsett innehåll. Å andra sidan ernär statsverket obestridliga fördelar genom avtalet. Bostadsbehovet för den del av personalen, för vilken bostäder icke behöva beredas i omedelbar anslutning till flottiljmrådet, kan därigenom tillgodoses utan att statsmakterna direkt engagera sig för bostadsbyggande. Någon risk att lägenheterna komma att stå outhyrda eller uthyras till andra än flygvapnets personal torde vidare, såsom av utredningen framgår, icke föreligga. Med hänsyn härtill vill jag icke motsätta mig, att avtal slutes i överensstämmelse med flygförvaltningens

Departements-
chefen.

förslag. Härvid förutsätter jag, att ämbetsverket söker tillse, att lägenheterna disponeras på sådant sätt, att statsverket icke åsamkas hyreskostnader.

Med hänsyn till innebörden av ifrågavarande hyresgaranti torde frågan om godkännande av avtalet böra underställas riksdagen. Frågan om sättet för bestridande av kostnaderna, i händelse garantin skulle föranleda utbetalningar från statens sida, torde framdeles få upptagas till övervägande.

Enligt vad jag inhämtat är det flygförvaltningens avsikt att söka tillgodose bostadsbehovet jämväl vid andra flottiljer genom medverkan från kommunala organ. Jag förutsätter, att hyresgaranti av angiven art därvid om möjligt undviks samt att, därest sådan garanti befinnes ofrånkomlig, en ur statsverkets synpunkt mer tillfredsställande utformning än den nu förevarande eftersträvas. Därest riksdagen icke framställer erinran häremot, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att härutinnan fatta beslut.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna förut omförmälda, den 14 september och den 14 oktober 1943 mellan flygförvaltningen, å ena sidan, samt drätselkammaren i Ronneby stad, å andra sidan, ingångna avtal.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

A. Broberg.